

جای برای آویزان کردن پرده نقره‌ای نیست

سینماهای استان آذربایجان شرقی به ویژه شهر تبریز به دلیل فرسوده بودن ساختمان سینماهای موجود استان در آستانه تعطیلی قرار دارند.

سینماهای استان آذربایجان شرقی به ویژه شهر تبریز به دلیل فرسوده بودن ساختمان سینماهای موجود استان در آستانه تعطیلی قرار دارند.

به گزارش خبرگزاری فارس از تبریز، نخستین سینمای عمومی ایران، به نام سینما سولی (خورشید) در سال ۱۲۷۹ در سالن نسبتاً بزرگی در طبقه دوم آموزشگاه کاتولیک فرانسوی در جنب کلیسای کاتولیک‌ها توسط آنان در تبریز تأسیس شد. تأسیس نخستین سالن سینمای عمومی تهران توسط میرزا ابراهیم خان صحاف باشی در سال ۱۲۸۴ به چهار سال بعد مربوط است.

همه بر این اذعان دارند که ورود نخستین دستگاه سینماتوگراف به ایران در سال ۱۲۷۹ هجری خورشیدی توسط مظفرالدین شاه سر آغازی برای سینمای ایران به حساب می‌آید، هر چند ساخت نخستین سالن سینمای عمومی تا سال ۱۲۹۱ اتفاق نیفتاد. تا سال ۱۳۰۸ هیچ فیلم ایرانی ساخته نشد و اندک سینماهای تأسیس شده به نمایش فیلم‌های غربی که در مواردی زیرنویس فارسی داشتند می‌پرداختند. نخستین فیلم بلند سینمایی ایران به نام «آبی و رابی»؛ در سال ۱۳۰۸ توسط آوانس اوگانیانس، با فیلمبرداری خان‌بابا معتضدی ساخته شد.

در سال ۱۳۱۱ شمسی نخستین فیلم ناطق ایرانی به نام «دختر لر»؛ توسط «عبدالحسین سپنتا»؛ در بمبئی ساخته شد. استقبالی که از این فیلم شد، مقدمات ساخت چند فیلم ایرانی دیگر را فراهم کرد. تغییر جو سیاسی کشور در سال‌های ۱۳۱۵ تا ۱۳۲۷ و اعمال سانسور شدید و مواجهه با جنگ جهانی دوم فعالیت سینمای نوپای ایران را با رکود مواجه ساخت. هر چند نباید از نظر دور داشت که تا این دوره هنوز سینما در ایران جنبه عمومی نیافته بود و استفاده از معدود سینماهای موجود در تهران و شهرهای بزرگ، تقریباً مختص اشراف و اقشار خاصی از جامعه بود.

از طرف دیگر در بین سازندگان فیلم نیز خط فکری خاصی وجود نداشت و به جز سپنتا که به دلیل ویژگی‌های فرهنگی وی عناصر ادبیات کهن ایران در ساخته‌های وی به چشم می‌خورد، در بقیه موارد فیلم‌های ساخته شده عمدتاً اقتباسی ناشیانه از فیلم‌های خارجی بود.

در سال‌های بعد از ۱۳۲۲ فعالیت‌های فیلمسازی به دلیل تأسیس چند شرکت سینمایی توسط تعدادی سرمایه‌گذار و همچنین عمومی‌تر شدن سینما در بین مردم، گسترش یافت. اما از آن جایی که در این گسترش توجه به درآمد و سود حاصل از سرمایه‌گذاری از یک طرف و وضعیت سیاسی جامعه از بعد از کودتای ۲۸ مرداد و تهدید آزادی‌ها، یعنی مهم‌ترین عنصر توسعه فرهنگی، سینمای ایران عمدتاً با محصولاتی عوام پسند و بی‌محتوا مواجه شد و این عناصر جزو سنت رایج فیلمسازی در این دوره شد.

در سال‌های بعد با فعالیت فیلمسازانی چون، هوشنگ کاووسی، فرخ غفاری، ابراهیم گلستان، مسعود کیمیایی، داریوش مهرجویی، فریدون رهنما و علی حاتمی و... جریان فرهنگی تازه‌ای در فیلمسازی ایران آغاز شد، که تا حدودی جدا از سنت رایج عوام پسندان در ایران اقدام می‌کرد.

همچنین تأسیس کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در سال ۱۳۴۸ هجری شمسی فرصت مناسبی برای شکل‌گیری سینمای فرهنگی در ایران شد.

همکاری یونسکو با این کانون به عنوان توزیع کننده فیلم‌های کودکان در ایران با اعزام نورالدین زرین‌کلک به بلژیک عملی شد و تاثیر مهمی بر ارتقای سطح فرهنگی کانون گذاشت. جریان فرهنگی شکل گرفته از سوی سینماگران نامبرده همراه با ایجاد کانون پرورش فکری و همچنین کاهش استقبال عمومی از عناصر سرگرم کننده‌ای چون خشونت و موارد ابتذال جاهل مسلکی در بین اقشار جوان و به ویژه قشر تحصیل کرده کشور عواملی بودند دست در دست هم جریان نو و سازنده‌ای را در سینمای ایران در سال‌های ۵۰ تا ۵۷ به وجود آوردند.

بهرام بیضایی، عباس کیارستمی، خسرو سینایی، کامران شیردل، داریوش مهرجویی، ناصر تقوایی، علی حاتمی، امیر نادری و... از افرادی بودند که با بهانه‌های غیرمادی نقش اساسی در این جریان داشتند و مقدماتی را فراهم کردند تا سینمای ایران گام‌های افتخار آفرینی را در سال‌های بعد بردارد.

بعد از انقلاب یعنی در سال‌های ۱۳۵۷ تا ۱۳۶۲ به دلیل نبودن ضوابط تدوین شده فیلمسازی، سینمای ایران تقریباً در وضعیتی نابسامانی بسر می‌برد. پس از سال ۱۳۶۲ با تدوین ضوابط فیلمسازی که با توجه به شرایط پس از انقلاب تنظیم شده بود، عناصری چون خشونت را اجباراً از سینمای ایران خارج ساخت و از طرف دیگر به دلیل مصادره بسیاری از سینماها و شرکت‌های تولید فیلم و اعمال نظارت دولتی بر آنها به طور غیرمستقیم نقش عامل سودآوری در سینما کم‌رنگ‌تر شد. این عوامل همراه با تکامل کیفی فیلمسازان دهه ۵۰ چون کیارستمی، بیضایی، مهرجویی و... تاثیر مثبتی بر روند فیلمسازی در ایران گذاشت که با توجه به محدودیت‌ها، محصولات بدیعی را آفریدند و تحسین منتقدان جهانی را به همراه داشت. در این دوره فیلمسازان جوانی با تمایلات مختلف پا به عرصه فیلمسازی گذاشتند و به مرور با مطالعه و پشتکار توانستند

به صورتی هنرمندانه عناصر این هنر را به کار بگیرند، نقش موثری در این تحول ایفا کردند.

* تعطیلی سینماهای

تا چند دهه پیش رسانه جذاب و وارداتی سینما، محبوبترین و پرطرفدارترین سرگرمی مردم ما محسوب می‌شد؛ بسیاری از مردم در عین حال که هنوز سینما جایگاه فرهنگی و سالم امروزی را هم در میان‌شان نداشت، به آن، به عنوان یک نیاز مهم و دست کم به عنوان سرگرمی زندگی‌شان نگاه می‌کردند. انبوه فیلم‌های بی‌کیفیت و کم‌دیدی‌های فارسی کم ارزش در سینماهای کشور به روی پرده می‌رفتند و هر روز بر تعداد مخاطبان آنها هم افزوده می‌شد. هرچه بود سینمای پر از مشکل و دشواری سال‌های گذشته یک صنعت پررونق و پرطرفدار بود.

تا همین یک دهه اخیر هم سینمای ایران هنوز مخاطبان قابل توجهی داشت. به راحتی می‌توانیم صف‌های طولانی جلو در سینما را در طول سال به خاطر بیاوریم و از این واضح‌تر آنکه در سال‌های نزدیک گذشته دست کم نشانه‌ای از صف اشتیاق مردم در روزهای برگزاری جشنواره فیلم فجر در پیشانی ذهن‌هایمان داریم.

اما این روزها اصلاً از صف و اشتیاق که خبری نیست، هیچ! به اصطلاح خودمانی پشه هم جلوی در سینماها پر نمی‌زند. حالا حتی از دانش‌آموزان دبیرستانی و سربازهای خسته هم اثری در سینماها دیده نمی‌شود. سینماهای کشور خالی از تماشاگران، فیلم‌هایشان را روی پرده به نمایش می‌گذارند و تازه وضعیت شهرستان‌ها به نسبت تهران از این هم اسفبارتر و تلخ‌تر است.

* هر 5 سال یک بار حضور در سینما

گزارشی که ارگان مطبوعاتی اتحادیه اروپا از وضعیت سینما در کشورهای گوناگون منتشر کرده، نشان می‌دهد که سینما در ایران از هر نظر در بحران قرار دارد. هرچند این گزارش‌های از راه دور را نمی‌توان معیار و الگوی درستی بر وضعیت سینمای کشور قرار داد، اما واقعیت این است که رنگ رخسار سالن‌ها در خیابان‌های هر شهر ایران خبر از سر درون سینمایمان می‌دهد. سینما رسانه‌ای مدرن است و استفاده از آن به نحوی شاخص پیشرفت فرهنگ در یک کشور است.

طبق آمار در سراسر کره زمین هر فرد به طور متوسط سالانه دست کم یک بار به سینما می‌رود. در کشورهای پیشرفته هر شهروند به طور میانگین پنج بار در سال به سینما می‌رود. این میزان در کشورهای در حال توسعه پایین‌تر و مثلاً در قاره یک میلیارد نفری آفریقا تعداد مخاطبان سینما تنها 55 میلیون نفر در سال بوده است. در آسیا هر شهروند تقریباً یک بار در سال به سینما می‌رود. مثلاً در کره جنوبی مردم بالای سه بار و در سنگاپور به طور متوسط چهار بار در سال به سینما می‌روند، اما تعداد تماشاگران سینما در ایران آخرین رتبه آسیا را برای ما به ارمغان آورده است.

میزان استقبال از سینما در ایران به میزان دو دهم است؛ یعنی اینکه هر شهروند ایرانی هر پنج سال یک بار وارد سالن سینما می‌شود. همه این‌ها در حالی است که مسئولان سینمایی کشور همچنان معتقدند که ایران از نظر تولید و نمایش سینمایی در رتبه دوازدهم جهانی قرار دارد. در واقع نتیجه مقایسه این آمارها نشان می‌دهد که تولیدات سینمایی کشور ما مخاطب ندارند و چنین روندی بیش از هر چیز سرمایه‌گذاری خصوصی - و هم دولتی - در حوزه سینماداری را در ایران با چالش‌ها و مشکلات بسیار زیاد مواجه کرده است. در این راستا معاون امور سینمایی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی سیزدهم تیر ماه اعلام کرد که 450 سالن سینما در کل کشور وجود داشته است و در حال حاضر تنها 200 سالن آن فعال و باز هستند.

جواد شمقدری پیشتر هم اعلام کرده بود که کشور ما دست کم به یک‌هزار سالن مجهز سینما برای پوشش دادن اکران تولیدات سینمایی کشور نیاز دارد.

* وضعیت سینمای کنونی در تبریز

در حال حاضر سینماهای استان آذربایجان شرقی به ویژه شهر تبریز به دلیل فرسوده بودن ساختمان سینماهای موجود استان، بیشتر این مراکز فرهنگی در آستانه تعطیلی قرار دارند. بی‌توجهی مدیران استان آذربایجان شرقی به مشکلات موجود در سینماهای تبریز، تعطیلی این مراکز فرهنگی در سطح منطقه را فراهم می‌کند.

باید توجه داشت که نوك پیکان انتقاد از وضعیت سینماهای آذربایجان شرقی باید متوجه مسئولان اجرایی استان باشد چرا که پیگیری مسئولان اجرایی استان از مقامات کشوری می‌تواند راهگشای حل بسیاری از مشکلات سینمایی این استان باشد. وضعیت سینماهای استان آذربایجان شرقی در حالت بحرانی قرار دارد و اگر مسئولان به آن توجه نکنند در آینده نزدیک شاهد بسته شدن سینماها یکی پس از دیگری خواهیم بود این در حالی است که تمام ساختمان‌ها در طول عمر خود نیازمند تعمیر و بازسازی هستند اما سینماهای آذربایجان شرقی طی سه دهه گذشته حتی یک ریال از بودجه‌های عمرانی بهره‌مند نشده است.

* تبدیل سینماهای تبریز به مراکز تجاری

وضعیت نامطلوب سینماهای موجود در استان به حدی است که این اماکن را از حالت استاندارد خارج کرده است. اگر چه در چند سال اخیر برخی تجهیزات جدید همچون سیستم صوتی دالبی با هزاران مصیبت تهیه شده است ولی اینها برای نجات جان سینماهای استان کافی نبوده و نیست و باید اقداماتی اساسی در این زمینه صورت گیرد. اینکه دست روی دست بگذاریم هر روز شاهد این باشیم که سینماها یکی پس از دیگری به پاساژ یا مجتمع‌های تجاری تبدیل شوند

مصیبتی بزرگ است که باید از این کار جلوگیری کرد اگر چه در سالیان نه چندان دور فروش دو سالن سینما در تبریز و تبدیل یکی از آنها به پاساژ و مرکز تجاری ضایعه اسفناکی بوده است که به نظر می‌رسد برخی عوامل منتظر مانده‌اند تا ساختمان‌های فرسوده سینماهای تبریز یکی پس از دیگری فرو ریخته و با تغییر کاربری، به مراکز تجاری تبدیل شوند. باید توجه داشت که سینما به عنوان یک مرکز فرهنگی از نیازهای اساسی جامعه محسوب می‌شود و این فضاهای فرهنگی متعلق به مردم این شهر است و در نگهداشت آنها باید همه تلاش نماییم. گفتنی است، به دلیل مشکلات موجود در آذربایجان شرقی تعداد سینماهای استان طی 30 سال گذشته از 18 مرکز به هفت مورد رسیده و به نظر می‌رسد همچنان این وضعیت ادامه داشته باشد.

* سینما در مرز ورشکستگی

پیروز رشیدی یکی از سینماداران قدیمی ضمن موافقت با این موضوع می‌گوید: درست است که ما در زمینه تعداد سالن‌های سینما، پراکندگی مناسب سالن‌ها در شهر و تجهیز سالن‌ها مشکلات زیادی داریم، اما به نظر من پیش از آنکه به فکر ساخت سالن‌های جدید و بالا بردن آمار سالن‌های سینما باشیم، باید به فکر چاره‌ای باشیم تا همین تعداد سالن باقی مانده از خطر ورشکستگی نجات پیدا کنند. مسئله‌ای که از ساخت و ساز سینماها مهم‌تر است این است که در حال حاضر سینماها تماشاگران زیادی ندارند و پاسخگویی هزینه‌های نگهداری هم نیستند.

وزارت ارشاد مدت‌هاست که قول ساخت 400 سالن سینمایی را داده است و این در حالی است که در سال گذشته تنها 15 سالن با امکانات جدید تجهیز و بازسازی شده‌اند. نکته دیگر آن است که بیشتر سینماهای ورشکست شده و خلوت کشور را سالن‌هایی به خود اختصاص داده‌اند که از نظر تجهیزات و امکانات مدرن و روز سینما مشکل دارند.

در شرایطی که نیاز به تجهیز سالن‌های سینمایی سال‌هاست که در شهرهای مختلف کشور احساس می‌شود معاون سینمایی قبلی از اختصاص 80 میلیارد ریال اعتبار از سوی این معاونت برای 120 سالن سینما خبر داده بود. با این وجود کمبود سالن‌های سینما و وضع نابسامان سینماداران یکی از مهم‌ترین دلایل کاهش تعداد تماشاگران (و نه مهم‌ترین آن) است؛ بعد از تعطیلی نیمی از 450 سالن سینمایی موجود در کشور در سال‌های گذشته، در حال حاضر نزدیک به 200 سالن سینما در سراسر کشور فعال هستند، یعنی برای هر 25 هزار نفر یک سالن سینما وجود دارد. ایران با جمعیت فعلی دست کم به 400 سالن سینمایی اضافی نیاز دارد که تأمین آن تنها با سرمایه‌گذاری دولت انجام پذیر است.

* مشکل عمده سینماها نبود تعریف جامع از سینمای ملی است

رئیس حوزه هنری آذربایجان شرقی در مورد مشکل سینماهای کشور گفت: مشکل عمده سینمای کشور عدم استراتژی مشخص و نبود تعریف جامع از سینمای ملی است.

حسن نجفی اظهار داشت: هر یک از کارگردانان و فیلمسازان کشور تک تیراندازانی هستند که جبهه و هدف واحدی را در ساخت فیلم‌هایشان دنبال نمی‌کنند.

وی ادامه داد: نبود استراتژی مشخص و هدف واحد سبب شده است که در بحث مدیریت فرهنگی کشور جایگاه سینمای ملی مشخص نباشد.

نجفی افزود: مشکل عمده سینمای کشور در نبود تعریف جامع از سینمای ملی است و این مشکل موجب شده است که هر یک از کارگردانان کشور فیلم‌هایی بسازند که مبتنی بر سیاستی که راهبردی باشد، نیست.

این کارگردان سینماهای کشور ادامه داد: تا زمانی که وضع به همین منوال است تلاش کارگردانان و دلسوزان فرهنگ مملکت حکم آب در هاون کوبیدن را خواهد داشت.

وی ادامه داد: در مدیریت فرهنگی سینما باید به سمت تعیین یک هدف مشخص و استراتژی معین حرکت کنیم و بر اساس این شاخص‌ها نمونه‌آفرینی کنیم، کاری که الان در سینماهای کشور جایش خالی است.

نجفی خاطرنشان کرد: اما امروزه بیشتر کارگردانان سینماها فیلم‌هایی که می‌سازند، اکثرشان بیان حدیث نفس است از این رو برای فارغ شدن از این مشکل باید افق و چشم‌اندازی را برای خود تعریف کنیم و بر اساس آن افق به جلو حرکت کنیم.

وی ادامه داد: بعد از این اراده است که می‌توانیم به آموزش و تولید فکر کنیم.

این کارگردان سینماهای کشور ادامه داد: به نظر من برای ملی کردن سینمای کشور کاری که می‌توان کرد این است که بیاییم و یکسری از فیلم‌ها را از طریق میراث فرهنگی و گردشگری به ثبت ملی برسانیم و بعد از اینکه این اتفاق افتاد بر اساس آنها تعریف سینمای ملی را از آنها استخراج کنیم.

وی به عنوان مثال فیلم‌هایی چون مادر، بچه‌های آسمان، خانه دوست کجاست، گاو و برخی فیلم‌های دوران هشت سال دفاع مقدس و... را از جمله فیلم‌هایی دانست که می‌تواند به عنوان اثر ملی معرفی شود.

نجفی ادامه داد: وقتی رویکرد دولت دهم رویکردی فرهنگی و هنری است باید قدر آن را بدانیم و مدیرانی هم که برای این قسمت گماشته می‌شود، باید مدیر فرهنگی باشند.

* وضعیت نامناسب سینماهای آذربایجان شرقی

نماینده مردم تبریز در مجلس شورای اسلامی درباره کم رونقی سینماهای استان آذربایجان شرقی گفت: سینماهای کشور بنا به دلایلی در کشور و در آذربایجان شرقی از اقبال عمومی برخوردار نیست. شکور اکبرنژاد دلیل این مسئله را چنین عنوان می‌کند که در گذشته حضور تلویزیون به این شکل در زندگی مردم وجود نداشت ولی در حال حاضر در بیشتر خانه‌های مردم تلویزیون حضور پر رنگی دارد و این خود دلایلی بر کم توجهی مردم به سینماهای استان است. وی همچنین گفت: دلیل دیگر کم توجهی مردم به سینماها عدم جذابیت فیلم‌ها است چرا که در برخی موارد نیز ساخت فیلم‌های جذاب سینمایی برای کارگردانان مقدور نیست. اکبرنژاد وضعیت سالن‌های سینمایی استان را نامناسب ارزیابی کرد و گفت: فیلم خوب سالن نمایش خوب می‌طلبد و علت این نامناسبی این است که سینما را جزو ضروریات به حساب نمی‌آوریم. وی تصریح کرد: اگر سالن سینماها را هم به نحو مطلوب بازسازی کنیم و به آخرین سیستم‌ها مجهز شوند، اگر فیلم خوبی برای اکران به عموم مردم تدارک نبینیم هیچ فایده‌ای در برنخواهد داشت. نماینده مردم تبریز با بیان اینکه سالن سینما و فیلم همه در کنار همدیگر لازم و ملزوم یکدیگر هستند، اظهار داشت: فیلم خوب سالن خوب می‌طلبد که نباید مورد بی‌توجهی قرار گیرد. وی ادامه داد: سینما در فرهنگ و رفتار انسان‌ها نقشی پیشرو و سازنده را بر عهده دارد و طبع این حمایت جدی و بی‌وقفه مسئولان فرهنگی و هنری است که باید در راه‌اندازی و پر و بال دادن به آن صحنه بگذارند. وی افزود: نکته دیگر که بسیار مهم است این است که سینما به عنوان یکی از هنرهای هفت‌گانه شناخته شده است و سینما به عنوان آخرین و شاید گفت در زوایایی تکمیل‌کننده‌ترین هنر در زندگی بشر باشد.

* کپی رایت گریبانگیر سینمای کشور

علیرضا منادی دیگر نماینده مردم تبریز، آذرشهر و اسکو در مجلس شورای اسلامی گفت: سینماهای استان آذربایجان شرقی به لحاظ کمیت نسبت به توزیع جمعیت در سطح خوبی نیست و تعداد سینما نسبت به جمعیت خیلی کم است. وی گفت: مسئولان فرهنگی استان باید در جاهایی که تراکم جمعیت بیشتر است اقدام به ساخت سینما کنند و این طبیعی است که مناطق پر جمعیت همان حاشیه‌های شهر تبریز است و باید این چنین مناطقی اقدام به ساخت سینما کرد. منادی ادامه داد: امروزه مردم سینما را برای تفریح و پر کردن اوقات فراغت خود بر نمی‌گزینند و اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی باید این مسئله را آسیب شناسی کند که چرا اقبال عمومی از سینما کم است. وی معرفی به موقع فیلم و آوردن به هنگام فیلم برای سینماها را از دلایلی عنوان کرد که می‌تواند در جذب مردم موثر باشد. منادی همچنین اظهار داشت: توزیع سی‌دی فیلم‌های سینمایی بدون رعایت حق کپی رایت از دیگر مشکلاتی است که سینماهای کشور با آن دست به گریبان است و این کار نیز اقبال مردم به سینما رفتن را کاهش داده است. وی در ادامه گفت: سینما یک نیاز ملی است، یک دستاورد انسانی است که در رشد و بالندگی فرهنگ و تمدن یک جامعه می‌کوشد. منادی همچنین گفت: سینما کانونی است سازنده و به فراخور آرا و عقاید جمعی، سینما بی‌شک از اساسی‌ترین و موثرترین رسانه‌هایی است که در تداوم و گسترش و بقا فرهنگ و هنر واقعی یک جامعه حضوری فعال دارد. منادی گفت: سینما معلمی است که انسان‌سازی می‌کند و به انسان مفاهیم و مصادیق انسان محورانه را می‌آموزد، سینما پایه‌گذار آمل و عواطف و احساسات و نیازهای رو به رشد بشر است.

* بخشی از بحران هویت ما به سینما بر می‌گردد

رئیس سازمان ملی جوانان استان آذربایجان شرقی در پاسخ به این سؤال که نقش سینما در هویت بخشی به جوانان چیست، گفت: بهتر است برای این پرسش پاسخی معکوس داده شود و آن این است که بخشی از بحران هویت ما به سینما بر می‌گردد. حسن شعبانی ادامه داد: در مبانی سینما بازنگری نشده است و در محتوای شبیه فیلم‌های غربی شده است و به این خاطر نمی‌تواند در مخاطب تاثیر بگذارد. وی افزود: سینمای ایران در هر جا که حرکت جزیره‌ای کرده است توانسته به اصل و ریشه خود برگردد و بر مخاطب تاثیر بگذارد. وی اضافه کرد: مثلاً در عرصه فیلم و سریال حضرت یوسف ساخته شد و چون این فیلم بازگشت به اصل و ریشه بود توانست در مردم اثرگذار شود و به این خاطر است که می‌بینیم این فیلم الان در کشورهای مسلمان نیز پخش می‌شود. شعبانی خاطر نشان کرد: در حوزه سینما نیز فیلمی مثل اخراجی‌ها را داریم که توانست مخاطبان بسیاری را به سینما بکشاند، چراکه به خوبی توانسته بود به اصل بپردازد. وی افزود: ما با مبانی برخورد نکرده‌ایم و تنها به سراغ مبانی‌های غربی رفته‌ایم و به این خاطر با بحران هویت مواجه شده‌ایم. شعبانی همچنین گفت: در حوزه سینما بیش از هر چیز نیرویی که معتقد به مبانی سینما باشد، وجود ندارد و در سینما افرادی که فعالیت دارند اگر چه به لحاظ فنی و محتوایی کار بلد هستند اما متخصص در امور دینی نیستند. وی خاطر نشان کرد: اگر این هر دو در کنار هم قرار گیرند مطمئناً اثرگذاری بیشتری روی مخاطب خواهند داشت و در پیام‌رسانی نیز موفق عمل خواهند کرد.

* متولیان امر باید سینما را از لودگی دور کنند

عضو شورای اسلامی شهر تبریز گفت: سینما به عنوان پدیده فرهنگی پایه باید مورد توجه متولیان امور فرهنگی و سینمایی قرار گیرد. جعفر مدبر گفت: یکی از شاخص‌های توسعه فرهنگی وجود سینما بوده و سینما لازمه توسعه فرهنگی است و مسائلی که در سینما مطرح است نظیر لودگی باید مورد توجه قرار گیرد.

وی در مورد این که در تولید فیلم‌های طنز، گاه برخی از فیلم‌ها به #171؛لودگی&raquo؛ گرایش دارند، اظهار داشت: به هیچ روی نمی‌توان به بهانه تولید آثار طنز، فیلم‌هایی تولید کرد که در لحن کلی آن‌ها، هجو، تمسخر و لودگی‌های بی‌مایه و سبک‌سرانه دیده شود.

وی ادامه داد: بدیهی است که طنز، در جایگاه والایی قرار دارد که در عین شادی‌آور بودن و نشان دادن لبخند بر لب مخاطبان خود، ذهن آنها را نیز تحریک خواهد کرد و به ویژه، گاه با وجود تلخی‌ها و گزندگی‌های نهفته در آثار طنز، قدرت تامل برانگیزی و به تفکر واداشتن تماشاگران و مخاطبان نیز در برخی از کارهای برجسته طنز وجود دارد. پس، نباید شرایطی به وجود آورد که کار طنز را با تمسخر و ریشخند برخی تیپ‌ها، شخصیت‌ها، حرفه‌ها، مشاغل، لهجه‌ها، و گویش‌ها به جانب لودگی سوق داد.

مدبر همچنین گفت: متولیان امور سینمایی که در عرصه هنر فعالیت دارند باید رویکرد خود را باز تعریف نمایند ولی امروزه کارگردانان و فیلمسازان بر اساس موقعیت فیلم می‌سازند مثلاً اگر درآمد زایی شرط است به آن سمت می‌روند و اگر محور توجه به مسائل فرهنگی است باز به همان سمت کشیده می‌شوند و امروزه رویکرد سینماگران بیشتر در مسیر طنز لوده در جریان است.

* 11 سینمای فعال تبریز به 4 سینما کاهش یافته است

شهرام خزرایی، بازیگر تئاتر و تلویزیون درباره وضعیت فیلم و سینما گفت: ما به عنوان سینما داران به اکران فیلم تاثیر می‌گذاریم اما وقتی کیفیت فیلم‌ها را مرور کنیم خواهیم دید که موضوعات آنها بیشتر تکراری است و تبلیغاتی هم که قبل از پخش فیلم سینمایی در تلویزیون می‌شود مخاطب موضوع فیلم را حدس می‌زند.

وی با اشاره به اینکه ساختار فیلمنامه‌ها هم به هم نزدیک است، گفت: موضوع فیلمنامه‌ها نیز به حد مبتذل رسیده است البته به لحاظ مفهومی نه چیز دیگر و به این خاطر نیز بحث بر انگیز هستند.

وی ادامه داد: وقتی مسیری این چنینی در فیلم‌ها طی می‌شود طبیعی است که تماشاگر ارتباطش را با سینما کم می‌کند. خزرایی درباره کیفیت سینماها نیز افزود: به جز تغییرات جزئی که در ساختار سینماها انجام می‌یابد کار اساسی دیگری صورت نمی‌گیرد.

وی ادامه داد: زمانی که جمعیت ایران 36 میلیون نفر بود در تبریز 11 سینمای فعال وجود داشت و مخاطبان زیادی هم از فیلم‌ها استقبال می‌کردند و فروش فیلم نیز بسیار خوب بود اما در جامعه فعلی که جمعیت ایران قریب به 70 میلیون نفر است در تبریز چهار سینمای فعال وجود دارد که به لحاظ ساختمانی نیز جای بحث دارند و امکانات‌شان همان امکانات و تجهیزات 50 سال قبل است. وی افزود: همه این موارد دست به دست هم داده و سبب شده تماشاگر تمایلی به دیدن فیلم در سینما نداشته باشد.

* سینماهای آذربایجان شرقی وضعیت بحرانی دارند

حسن نجفی رئیس حوزه هنری استان آذربایجان شرقی ضمن انتقاد از بی‌توجهی مدیران و مسئولان اجرایی استان به مشکلات موجود در سینماهای تبریز گفت: هم اکنون هشت سینما در 9 سالن در سطح استان فعال است که به غیر از سینما ناجی تبریز بقیه در شرایط بحرانی قرار دارند و متأسفانه به دلیل فرسوده بودن ساختمان سینماهای موجود تعطیلی این مراکز فرهنگی دور از ذهن نیست.

وی افزود: در حالی که تمام ساختمان‌ها در طول عمر خود نیازمند تعمیر و بازسازی هستند اما به دلیل برخی کارشکنی‌ها در طول سه دهه گذشته نتوانسته‌ایم حتی یک ریال هم از بودجه‌های عمرانی برای این امر جذب کنیم.

* سند مالکیت مشکل عمده سینماها

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان آذربایجان شرقی هم در این رابطه اظهار کرد: یکی از مشکلات اساسی سینماهای استان که مانع مرمت و بازسازی آنها شده، نداشتن سند مالکیت است. به طوری که مالکان از یک طرف به دلیل نداشتن سند نمی‌توانند از خدمات شهرداری و تسهیلات آن بهره کافی ببرند و از طرف دیگر به علت نداشتن وسیع مالی کافی قادر به تعمیر و بازسازی و به روز کردن امکانات خود نیستند.

این درحالی است که خزرایی معاون سینمایی حوزه هنری استان در این رابطه اظهار امیدواری کرد و گفت: در مورد سند مالکیت شاید قبلاً مشکل داشتیم اما اکنون با توافقی که با بنیاد امور ایثارگران و جانبازان صورت گرفته در حال طی مراحل قانونی مبنی بر تحویل اسناد مالکیت به حوزه هنری هستیم و در صورت عدم بروز مشکل خاص، امیدواریم این امر تا پایان امسال تحقق یابد و مشکل اسناد مالکیت سینماهای ما رفع شود.

وی با بیان این که به غیر از سینما ناجی تبریز بقیه سینماهای استان به طور میانگین بالای 50 سال عمر دارند، اظهار کرد: تقریباً همه این سینماها از نظر تجهیزات و امکانات صوتی و تصویری قدیمی بوده و با دستگاه‌های چند سال قبل کار می‌کنند و همین امر سبب شده تماشاچیان، فیلم‌ها را با کیفیت بسیار پایین ببینند و این وضعیت در کاهش چشمگیر علاقه‌مندان به هنر سینما نقش اساسی داشته است.

معاون سینمایی حوزه هنری افزود: اخیراً با ارگان‌ها و نهادهایی چون شهرداری، اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی و دیگر مسئولان

مربوطه مکاتباتی درباره مرمت و نیز کمک به تجهیز سینماها صورت گرفته است و اگر مانعی سد راهمان قرار نگیرد کیفیت سینماهای استان در یکی دو سال آینده بهبود خواهد یافت.

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان نیز در این باره اظهار کرد: در راستای مرمت و بازسازی سینماهای استان در سفر سوم هیئت دولت به استان مبلغ 40 میلیارد ریال برای بازسازی پنج سینما (چهار سینما در تبریز و یک سینما در مراغه) مصوب شده که تفاهمنامه آن در حال امضا میان استانداری و معاونت سینمایی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است و امیدواریم با امضای این تفاهمنامه شاهد ساماندهی و مرمت و تجهیز سینماهای استان و استقبال مردم از آنها باشیم.

* 100 سینمای جدید تا یک سال آینده در کشور راهاندازی می‌شود
معاون سینمایی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی گفت: 100 سینمای جدید تا یک سال آینده در کشور راهاندازی می‌شود. جواد شمقدری در حاشیه اختتامیه چهارمین جشنواره فیلم کوتاه رحمت با اشاره به توجه دولت به حمایت از بخش سینمای کشور به تشریح اقدامات انجام یافته در این زمینه و برنامه‌های آتی این معاونت پرداخت.

* 100 سینمای جدید تا یک سال آینده در کشور ساخته می‌شود
معاون سینمایی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با اشاره به محدودیت اکران فیلم در سینماهای کشور اظهار داشت: اکران همه فیلم‌های سینمایی تولیدی با توجه به محدودیت تعداد سینماها عملاً امکانپذیر نیست و سالانه تعدادی از فیلم‌ها در نوبت اکران قرار می‌گیرند. شمقدری اظهار داشت: تلاش می‌کنیم تا 100 سینمای جدید تا یک سال آینده در کشور ساخته تا ظرفیت لازم برای اکران فیلم‌ها فراهم شود.

معاون سینمایی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با اشاره به موضوع اکران فیلم‌های خارجی در سینماهای کشور اظهار داشت: این اقدام با توجه به محدودیت سینماها عملاً امکان ندارد اما با گسترش تعداد سینماها می‌توان از آثار سینمایی برجسته خارجی در سینماها بهره برد.

* 8 منطقه فرهنگی در کشور تاسیس می‌شود
معاون سینمایی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی گفت: هشت منطقه فرهنگی در کشور تاسیس و فعالیت‌های فرهنگی و سینمایی به مناطق واگذار می‌شود. وی با اشاره به سیاست تمرکز زدایی دولت اظهار داشت: این حرکت از سیاست‌های دولت نهم و دهم است تا فرصت‌ها به استان‌ها منتقل شود. شمقدری اظهار داشت: در حقیقت سفرهای استانی هیئت دولت نیز با هدف تمرکززدایی از تهران صورت می‌گیرد. وی با اشاره به حمایت از فعالیت‌های سینمایی در مراکز استان‌ها اظهار داشت: طرح مطالعاتی برای انتقال فعالیت‌ها به یک استان خاص در کشور صورت گرفته است که در چند ماه آینده اعلام می‌شود.

* سینماهای تبریز از وضعیت نامطلوبی برخوردار هستند
شمقدری به بازدید از سینماهای تبریز اشاره کرد و گفت: در این بازدیدها متوجه وضعیت نامطلوب سینماها در تبریز از جهات مختلف شدم. وی تصریح کرد: سینماها در این شهر از نظر امکانات صدا و تصویر، صندلی‌ها و نیز امکانات دیگر در مضیقه و با مشکل مواجه هستند. شمقدری کمبود سینما در تبریز را از مشکلات دیگر عنوان کرد و افزود: اکثر سینماها در تبریز تعطیل شده‌اند و یا نیمه تعطیل هستند و در بخش‌های مهمی از تبریز سینما وجود ندارد. معاون سینمایی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی اظهار داشت: البته صحبت‌های خوبی با استاندار آذربایجان شرقی در این زمینه شد و شخص استاندار علاقمند به احداث حداقل یک مجتمع سینمایی در نقاط پرجمعیت شهر تبریز است.

* 400 سینمای جدید در کشور باید احداث شود
معاون سینمایی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی گفت: با توجه به تعداد جمعیت کشور 400 سینمای جدید در کشور باید احداث شود. وی اظهار داشت: در واقع برای هر 100 هزار نفر یک سینما نیاز است که هم آذربایجان شرقی با این محاسبه 30 سالن سینما است. شمقدری با اشاره به مبلغ مورد نیاز برای ساخت سالن‌های سینمایی جدید گفت: ساخت سالن سینما سه تا 10 میلیارد ریال هزینه می‌شود. وی توجه به ساخت سالن سینما و بازسازی آن را اولویت دوم دولت خواند و اظهار داشت: هر استانی سریع‌تر طرح خود را ارائه دهد در اولویت دریافت کمک قرار خواهد گرفت.

* اکران فیلم‌های سینمایی ساماندهی می‌شود
معاون سینمایی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با بیان اینکه همه فیلم‌های سینمایی تولیدی در کشور به اکران نمی‌رسد، اظهار داشت: در سال گذشته 80 فیلم ساخته شد اما همگی به اکران نرسیدند.

وي تاكيد كرد: در سينماي ايران ظرفيت اكران 30 تا 40 فيلم وجود دارد و فيلم‌ها بايد در نوبت اكران قرار بگيرند. شمدري گفت: با برنامه‌ريزي‌هاي صورت گرفته در سال قبل 60 فيلم توانستند اكران شوند و براي امسال نيز همين برنامه را داريم. وي با تاكيد بر ضعف برخي آثار سينمايي اظهار داشت: كارگردانان و تهيه‌كنندگان برخي فيلم‌ها خود به عدم اكران فيلم در سينما واقف هستند و برخي از آثار قابليت پخش در سينما را ندارند و از طريق شبكه‌هاي پخش خانگي مورد استفاده قرار مي‌گيرد.

* آذربايجان شرقي 30 سينما كمبود دارد

شمدري با تاكيد بر اينكه يكي از مهم‌ترين اولويت‌هاي وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامي در زمينه سينما، بازسازي سالن‌هاي سينماست، اظهار داشت: در حال حاضر بيش از 400 سالن سينما در کشور كمبود داريم كه تلاش مي‌كنيم در ظرف مدت زماني خاص اين كمبودها را با ساخت سالن‌هاي جديد جبران كنيم.

وي اضافه كرد: در همين راستا در آذربايجان شرقي نيز حدود 30 سالن سينما كمبود است كه اگر استناداري اين استان همكاري كند، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامي نيز حاضر است در ايجاد سالن‌هاي جديد و همچنين مرمت و بازسازي سالن‌هاي فرسوده وارد عمل شود.

شمدري با اشاره به بازديد خود از سالن‌هاي سينمايي تبريز تصريح كرد: اغلب اين سالن‌ها يا در حال تعطيلي بوده و يا از نظر كيفيت صدا و تصوير، تهويه و همچنين لابي و درب‌هاي ورودي با مشكلات عديده‌اي مواجه بودند.

شمدري ادامه داد: طي جلساتي كه با استاندار و مقامات فرهنگي آذربايجان شرقي داشتيم، قرار شد پرديس سينمايي نيز در تبريز ايجاد و ساخته شود كه در اين زمينه نيز ما كمك خواهيم كرد.

وي با اشاره به جاگاه و گذشته درخشان فرهنگي تبريز در حوزه‌هاي مختلف اظهار داشت: براي هر فردي پذيرفته نيست كه شهري مانند تبريز در زمينه فرهنگ كه يكي از نمادهاي آن سينماست، دچار مشكل شود و به فناوري روز در اين زمينه تجهيز نشود.

شمدري اضافه كرد: با توجه به اينكه شهر تبريز در سال‌هاي اخير از جهات مختلف توسعه يافته، لازم است در زمينه سينما نيز دچار تحول و توسعه شود.

معاون سينمايي و سمعي و بصري وزير فرهنگ و ارشاد اسلامي، وضعيت فعلي سينمايي کشور را همراه با آف‌هايي بيان كرد كه اين هنر را با چالس مواجه ساخته است.

گزارش: وحيد زينالي و علي آقاياري